

MAJDNEM TÖKÉLETES UNIVERZUM: A kozmosz fejlődésének ábrázolása a művészet eszközeivel

Tantermi
Stúdió, műterem vagy műhely **X**
Külső helyszín **X**
Online

Cím

M-KH-201-FS-262701-20, B-KH-201-FS-262701-20

Kódok

Mesterképzések Iskolája

Hirdető

Alapadatok

Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Gyakorlat	-	40	10	Kurzushét	2026 őszi	-

Ajánlás

A kurzushét a HUN-REN CSFK (Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont) és a MOME (Moholy-Nagy Művészeti Egyetem) együttműködési kezdeményezéséből jön létre. Olyan hallgatók jelentkezését várjuk, akik nyitottak a tudományos (elsősorban asztrofizika és csillagászat) és a művészeti megismerés közös metszeteinek felfedezésére, és ezen alkotói attitűd elsajátítására és kibontására.

Rövid leírás

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

1. Tudományos és művészeti gondolkodási sémák (átfedések, különbözőségek): Tudományos megismerés, művészet általi megismerés. Racionalitás, fogalmi gondolkodás vs. képzelet és fantázia. A közgondolkodásban a racionális/fogalmi gondolkodást jellemzően a természettudományokhoz, míg a képzeletet és a fantáziát a művészetekhez kötik, pedig ezek egymáshoz való viszonya ennél jóval komplexebb és mind a két területen mindkét megközelítés kiemelt szerepet kap. Mi a racionalitás és a fantázia szerepe a tudományos és a művészi megismerésben?
2. Klasszikus világszemlélet vs. művészi világlátás vs. modern tudományos világlátás
3. A kvantummechanika és kozmológia mint a hétköznapi valóságtapasztalás megkérdőjelezése - mindez mint a művészet új forrása
4. Az univerzum és a mikrovilág objektumainak művészi ábrázolása - elrugaszkodás a vizualitástól, az érzékszervi skála kibővítése (tapintás/hang/illat/íz) / Mik az emberi érzékszervek határai térben (távolság, méret) és időben (milyen messzire látunk a múltba)? A technikai eszközökkel ezeket meddig tudjuk kiterjeszteni (akár a jövő felé), és ennek hol vannak a határai? / Adatvizualizáció: amiképpen a tudományos berendezések is számunkra értelmezhető és feldolgozható formákba rendezik az információkat, a művészet eszközeivel szintén fel- és tovább dolgozhatjuk ezeket, újfajta eredményekre jutva. Tudománykommunikáció és művészet: közös stratégiák, online elérés eszközei
5. Konkrét bemutatóterek (valódi vagy virtuális) berendezése, pl. mitől lesz vizuálisan vonzó a térhasználat? Interakció lehetőségei - a közönség bevonása

A kurzus kifutása:

A kurzushét záró feladata az elkészült alkotások prezentáció formájában történő bemutatása és a közös munka dokumentálása. Az egy hetes folyamat lehetséges kifutása egy kiállítás megszervezése a Svábhegyi Csillagvizsgálóban, amely a kurzushét menetétől függően fizikai vagy virtuális formában jönne létre. A cél a kiállított művek koncepciójának kidolgozása, valamint a virtuális vagy valódi helyszín berendezése és a közönség elérése. A kiállítás vállaltan munkaközi, akár vázlatos, pillanatkép-szerű installációk formájában születhetne meg, amely magában foglalhat különböző intervenciókat a CSFK területén. A feladat az egy hetes intenzív csapatmunka eredményeképp jön létre.

Oktatók

Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
Máté Balázs (40 óra)	mate.balazs@gmail.com	Doktorandusz, MOME/Média Intézet	
Vass Csenge (40 óra)	csvass@mome.hu	Doktoranda, MOME/Design Intézet	
Hulesch Máté (2 óra)	matehulesch@gmail.com	Doktorandusz, MOME/Elméleti Intézet	
Kovács András (20 óra)	kovacs.andras@csfk.org	csoportvezető, HUN-REN CSFK-MTA Lendület Nagyskálás Szerkezet Kutatócsoport	
Cseh Borbála (20 óra)	cseh.borbala@csfk.org	csoportvezető, HUN-REN CSFK Csillagaktivitás Kutatócsoport	

Félév menete

A kurzus menete	Órarendi időpontok
Hétfőtől péntekig (10.12.-10.16.)	9.00-17.00

Alk.	Dátum	Heti tartalom
1	10.12.	Helyszín: CSFK H: 9:00-11:00 Bemutatkozás, ismerkedés a Svábhegyi Csillagvizsgálóval 11:00-12:30 Kozmikus lépték-távolságskálák az univerzumban (Kővári Zsolt) 12:30-13:30 Ebédszünet 13:30-15:00 Az univerzum kialakulása (Kovács András) 15:00-17:00 Tudomány és művészet (Vass Csenge)
2	10.13.	Helyszín: CSFK K: 9:00-11:00 Az univerzum erői: gravitáció/sötét anyag/sötét energia (Kovács András) 11:00-12:30 A technikai kép, mint kiterjesztett érzékszerv (Máté Balázs) 12:30-13:30 Ebédszünet 13:30-17:00 Konzultáció, műhelymunka

3	10.14.	Helyszín: CSFK Sz: 9:00-10:00 Mikrovilág és makroverzum - az idő születése (Kővári Zsolt) 10:00-11:00 Csillagképek - A művészet kozmikus konstellációi (Vass Csenge) 11:00-12:30 Az univerzum jövője (Kovács András) 12:30-13:30 Ebédszünet 13:30-17:00 Konzultáció, műhelymunka
4	10.15.	Helyszín: CSFK Cs: 9:00-10:00 Konzultáció, műhelymunka 10:00-11:00 Konzultáció, műhelymunka 11:00-12:30 Konzultáció, műhelymunka 12:30-13:30 Ebédszünet 13:30-17:00 Konzultáció, műhelymunka
5	10.16.	Helyszín: CSFK P: 9:00-12:30 Konzultáció, műhelymunka 12:30-13:30 Ebédszünet 13:30-17:00 Prezentációk

Követelmények és értékelés

Követelmény, beadandó munka	Értékelés szempontjai	Leadási határ-idő, alkalom	Súly az érdemjegyen
Koncepció felállítása, kidolgozása	Komplexitás, referenciák gyűjtése	10.12.-10.13.	25%
Fizikai vagy virtuális alkotás létrehozása	Vizuális és tartalmi elemek összetettsége	10.14.-10.15.	50%
Prezentáció elkészítése, bemutatása	Érthetőség, tartalmi egység megteremtése	10.15.-10.16.	25%

Kötelező irodalom

—

Ajánlott irodalom

—

Tudás	A kurzushét célja, hogy a csillagászzattal és asztrofizikával kapcsolatos tudományos ismereteken keresztül betekintést nyújtson a tudomány és a művészet diszciplinájának találkozásában rejlő összefüggésekbe és ezzel lehetőséget adjon a két terület jelenségeinek új szempontú értelmezésére. Cél a kozmikus eredetű természeti környezetre egy másik szemszögből tekinteni: egyrészt az általános ismeretek bővítése szempontjából a művészeti képzés részeként, másrészt a természettudomány eszközkészletével. A tudományos megismerés szemüvegén keresztül a bennünket körülvevő világ bemutatása és megismerése inspirációul szolgálhat akár tervezői, akár elméleti vonatkozásban.
Képesség	Az együttműködésben megtestesülő tudományos(abb) megközelítés tágitja a csillagászzattal kapcsolatos ismereteket. A csillagászzaton keresztül a művészeti pályára készülőök általános természettudományos tájékozottsága bővül, emellett megismerkedhetnek a tudományos jelenségek művészeti területre való integrálásának lehetőségeivel.

Attitűd	A kurzushét során különböző csillagászati témákkal ismerkedünk, majd a kutatókkal szorosan együttműködve egy feladat keretein belül integráljuk a két terület különböző aspektusait. A hallgatók elé a művészeti önkifejezés egy új közege tárul, amelybe beilleszthetik alkotói célkitűzéseiket.
Felelősségvállalás	Egy tudomány és művészet szinergikus egységében elképzelt művészeti koncepció csoportos kidolgozása.

Tanulási
eredmények

Felmentés

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól, **X**
Felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,
Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,
Teljes felmentés adható.

Tantervi
kapcsolatok

Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
Befoglaló tantárgy címe	[Ez a kurzus]	
	Másik kurzus címe	
	Harmadik kurzus címe	

A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?

Egyéb
információ

A diákoknak otthoni munkavégzés kötelezettségük van napi 2 órában. Az előadások kétórás intervallumai
valójában 2x40p-et jelentenek.